

**SVENSKA RIDSPORT
FÖRBUNDET**

KOMPETENSBEKRIVNING FÖR

Diplomerad Hästkötare

2012-06

RIDSPORTENS YRKESPROV OCH DIPLOM

Yrkesdiplomet är ridsportens kompetensbeskrivning och bekräftelse på yrkesmässighet avseende personlig färdighet och tillämpad kunskap. Kompetenskrav, yrkesprovets omfattning samt bestämmelser fastställs och revideras av ridsportens yrkesorganisationer i samverkan med Svenska Ridsportförbundet.

Samtliga yrkesutövare förväntas bedriva en verksamhet som, i varje fall långsiktigt, sammanfaller med den nationella inriktning som Svenska Ridsportförbundet står för och leder utvecklingen av.

HÄSTSKÖTARE

Det övergripande målet är, Hästskötaren, med iakttagande av ett gott horsemanship, skall ha kompetens att sköta hästar, stall, utrustning och kringområden under arbetsledning, på ett självständigt och yrkesmässigt sätt.

Horsemanship

Med ett gott horsemanship avses att hästskötaren

- Har en attityd som sätter hästens välbefinnande i centrum
- Löser sina arbetsuppgifter på ett sätt som är säkert för häst och människa
- Förstår och delvis kan förutse hästens beteende och reaktioner
- Använder ett korrekt fackspråk
- Arbetar effektivt, rationellt, ekonomiskt och ergonomiskt riktigt
- Har för arbetsuppgiften lämplig klädsel
- Är servicemedveten gentemot kund/hästägare/uppdragsgivare
- Delar med sig av sin erfarenhet

SÄKERHET OCH DJURSKYDD

Ledstjärna för Hästskötaren skall i all verksamhet vara god säkerhet och ett gott djurskydd

BEDÖMNINGSKRITERIER

Yrkesmässighet

- Säkerhet, effektivitet och noggrannhet
- Känsla, uppmärksamhet, handlag och förutseende vid hästhantering
- Ergonomisk och ekonomisk medvetenhet samt servicekänsla

I samtliga moment skall hästskötaren enligt direktiv från arbetsledare kunna lägga upp dags- och veckorutiner.

STALLTJÄNST OCH HÄSTSKÖTSEL

Förmåga att rengöra och strö olika typer av uppställningsplatser med varierande strömedel och bäddar. Regelmässig översyn och kontroll av hästar, närmiljö och kringområden.

Utfodra korrekt enligt anvisning med uppmärksamhet på fodrets kvalitet samt hästens individuella näringsbehov.

Att korrekt utföra hästskötsel med uppmärksamhet på hästens välbefinnande och status. Förmåga att tolka reaktion på hästens arbete. Förmåga att hantera hästar med olika ålder, karaktär och temperament.

Förståelse för hantering av hingstar samt sto med föl.

ANLÄGGNINGAR

Kännedom om olika typer av anläggningar för olika ändamål.

Kännedom om ridbanors, samt träningsbanors skötsel och lämpligt underlag i förhållande till hästens arbete.

Förståelse för brandrisker och brandskydd.

Kunna redogöra för vad som krävs i form av utrustning, utrymningsplan, hästars reaktion mm.

Färdighet i att hantera brandsläckare

ANLÄGGNINGSSKÖTSEL

Hålla anläggningen i gott skick med uppmärksamhet på hästens miljö- och hygienkrav samt med iakttagande av djurskyddsregler. Uppmärksamhet på säkerhetsrisker för hästar och människor samt brandrisker och brandskydd.

HÄSTKUNSKAP

Kunskap om hästens exteriör, såsom kroppsdelar, skelett,

Kunskap om hästens vanligaste sjukdomar och sjukdomssymptom.

Kunskap om hästens gångarter

Kunskap och förståelse för hästens beteende och reaktioner.

Kunskap om hästens fodersmältningsanatomi

Kunna göra enklare exteriörbedömning, signalementsbeskrivning, samt åldersbedömning med användande av korrekta benämningar.

Kännedom om hästens fodersmältningsfysiologi

Kännedom om viktigaste muskler och inre organ.

Kännedom om förutsättningar för avel och uppfödning, betäckning, dräktighet, fölningar samt hästens utvecklingstakt.

Kännedom om hästens historia, vanligaste raser och utmärkande drag.

FODERLÄRA

Kunna identifiera olika fodermedel samt ha kännedom om dess egenskaper och användbarhet.

Kunskap om olika hästars näringsbehov.

Kännedom om grovfodrets botaniska sammansättning och hantering samt faktorer som påverkar näringsinnehåll och hygienisk kvalitet.

Kännedom om principerna för upprättande av en balanserad foderstat.

Kunna läsa och förstå en foderanalys.

Kännedom om hästens betesgång och betets näringsvärde

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Kunna bedöma hästens hälsotillstånd samt svara för rutinmässig hälso- och hovvård.

Förmåga att beskriva sjukdomsbild och assistera veterinär samt utföra enklare sjukvård enligt anvisning.

Uppmärksamhet på medikamenter och dopningbestämmelser samt på hästens beteende vid sjukdom och behandling.

HOVVÅRD

Daglig hovvård. Förmåga att rätta skon, raspa vid behov samt slå på skon i gamla sömhål, d v s "Tappskokompetens". Förmåga att utrusta hästen med rätt skärpningsmedel med hänsyn till underlag, medvetenhet om skaderisker.

MUNDERING / UTRUSTNING

Förmåga att utrusta häst rätt för olika typer av arbete, efter anvisning och den enskilda hästens behov. Förmåga att sköta munderingar och därmed tillhörande utrymmen.

RIDNING / KÖRNING

Ridning: Förmåga att med en ändamålsenlig sits samt god egen balans och följsamhet, motionsrida en skolad häst på ett kontrollerat och balanserat sätt i lämpligt tempo. Medvetenhet om betydelsen av uppvärmning och nedvarvning. All motionering av hästen skall ske med beaktande av säker hantering.

I arbetslivet och vid yrkesprov kan ridning ersättas med körning.

Körning: Förmåga att visitera och tillpassa utrustning för körning samt utföra korrekt selning med såväl lok- som bröstsele.

Förmåga att med korrekt sits och hållning, köra skolad häst på ett kontrollerat sätt, i balans och i ett lämpligt tempo. Medvetenhet om betydelsen av uppvärmning och nedvarvning. All motionering av hästen skall ske med beaktande av säker hantering.

RID- OCH KÖRLÄRA

Kunskap om grundläggande rid- respektive körlära.

VISNING AV HÄST VID HAND

Förmåga att korrekt presentera och visa häst vid hand i olika besiktningssituationer. Vid visning av häst vid hand skall delad tygelfattning – två händer användas i skritt, och enhandsfattning – en hand - i trav.

LONGERING

Förmåga att motionslongera skolad häst säkerhetsmässigt korrekt i lämplig form, tempo och balans.

Tillpassa och använda kapson. Tillpassa inspänningstyglar. Medvetenhet om betydelsen av lämplig plats samt underlag.

LÖSHOPPNING

Förmåga att säkerhetsmässigt korrekt assistera vid löshoppning av hästar i varierande ålder

TRANSPORT

Förmåga att säkerhetsmässigt korrekt utrusta och lasta/lossa häst vid transport, samt att transportera med iakttagande av hästens hälso- och miljökrav.

HÄSTNÄRINGENS ORGANISATIONER

Kännedom om hästnäringens organisationer och verksamhetsområden.

LAGSTIFTNING

Kännedom om arbetsmiljöbestämmelser,
Regler för häst i trafiken
Djurskyddsbestämmelser
Allemansrätt.

REKOMMENDERAD LITTERATUR

Hästhållning i praktiken (M Mellberg)

